

ผลงานนวัตกรรม

ชื่อเรื่อง ปฏิทินสอนฉีดยาอินซูลิน
ผู้นำเสนอ นางสาวจรีรัตน์ นามสนธิ ตำแหน่งเจ้าพนักงานเภสัชกรรม
หน่วยงาน เภสัชกรรม รพ.กันตัง จ.ตรัง

หลักการและเหตุผล โรงพยาบาลกันตังมีผู้ป่วยที่จำเป็นต้องใช้ยาฉีดยาอินซูลินในการรักษาโรคตามการสั่งใช้ยาของแพทย์ ซึ่งอุปกรณ์ในการใช้ยาฉีดยาอินซูลินมีหลายชนิด ได้แก่ กระจกฉีดยาอินซูลิน ปากกาออโต้เพิน (Autopen®) ปากกาออโต้เพินรุ่น 2 (Autopen® 2) และปากกาเจนซูเพิน (Gensupen®) ซึ่งอุปกรณ์แต่ละชนิดมีขั้นตอนและวิธีการใช้ในรายละเอียดย่อยๆ แตกต่างกัน จากการสอนผู้ป่วยโดยไม่มีสื่อการสอนที่เป็นแนวทางของฝ่ายเภสัชกรรมทำให้ผู้ป่วยปฏิบัติไม่เหมือนกันและไม่ครบทุกขั้นตอน ผู้ป่วยฉีดยาอินซูลินไม่ถูกต้องทำให้เกิดอาการไม่พึงประสงค์ต่างๆตามมา เช่น บริเวณหน้าท้องเป็นก้อนนูนแข็งจึงมีการคิดนวัตกรรมปฏิทินสอนฉีดยาอินซูลินขึ้นเป็นแนวทางของฝ่ายเภสัชกรรมเพื่อให้ผู้ป่วยมีความเข้าใจและฉีดยาอินซูลินได้ถูกต้อง

วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ผู้ป่วยมีความเข้าใจและฉีดยาอินซูลินได้ถูกต้อง

วิธีการพัฒนานวัตกรรม/สิ่งประดิษฐ์

-วัสดุ/อุปกรณ์สำหรับการทำนวัตกรรม/สิ่งประดิษฐ์

ปฏิทินแบบตั้งโต๊ะที่ไม่ใช่แล้ว, กระดาษA4,แผ่นใสเคลือบ,ที่เจาะกระดาษ,ห่วงคล้องกระดาษ

-วิธีการ/ขั้นตอนการพัฒนา

1. จัดพิมพ์เนื้อหาที่เตรียมสอนให้ครบถ้วน
2. วัดขอบกระดาษที่พิมพ์เพื่อตัดให้เล็กกว่าปฏิทินเล็กน้อย(ตามความต้องการ)
3. นำกระดาษเนื้อหาที่ได้ไปเคลือบแผ่นใสเพื่อเพิ่มความแข็งแรง
4. เจาะปฏิทินและกระดาษด้านบนทั้งทางซ้ายและทางขวาให้เข้ากึ่งกลางสำหรับใส่ห่วง
5. เรียงลำดับการสอนก่อน-หลัง นำไปใส่ห่วงยึดติดเป็นปฏิทิน

การทดสอบประสิทธิภาพ

-วิธีการทดสอบ

1. ประเมินผู้ป่วยโรคเบาหวานในคลินิกทุกรายที่ใช้ยาฉีดยาอินซูลิน (ประเมินโดยเจ้าพนักงานเภสัชกรรม) ดังนี้
 - 1.1 เภสัชกรที่จ่ายยาผู้ป่วยคลินิกเบาหวานจะส่งผู้ป่วยที่ใช้ยาฉีดยาอินซูลินเข้ามารับการสอน
 - 1.2 สอบถามผู้ป่วยว่าเคยใช้ยาฉีดยาอินซูลินหรือไม่ กรณีเป็นผู้ป่วยรายเก่าก่อนการสอนให้ผู้ป่วย

อธิบายความรู้เดิมและประเมินก่อนสอน เมื่อทำการสอนโดยใช้ปฏิทินแล้วให้ประเมินความรู้หลังการสอนอีกครั้ง กรณีเป็นผู้ป่วยรายใหม่ให้สอนโดยใช้ปฏิทินและประเมินความรู้หลังสอนเพียงอย่างเดียว

1.3 ปฏิทินสอนฉีดยาอินซูลินมีเนื้อหาประกอบด้วย คำแนะนำการใช้ปากกาฉีดอินซูลิน (Autopen®),(Autopen® 2), (Gensupen®) และกระบอกฉีดอินซูลิน ขั้นตอนการเตรียมยา ขั้นตอนการฉีดยา บริเวณที่สามารถฉีดอินซูลินได้ การเปลี่ยนตำแหน่งที่ฉีด ผลจากการฉีดอินซูลินซ้ำที่เดิมโดยไม่เปลี่ยนตำแหน่ง การเก็บยาฉีดอินซูลิน ตำแหน่งแสดงวันหมดอายุและวิธีเหมาะสมในการกำจัดเข็มที่ใช้แล้ว

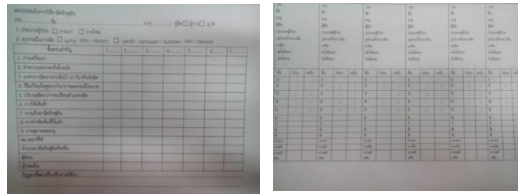
1. การใช้แบบประเมิน

2.1 กรอกข้อมูลในแบบประเมินการใช้ยาฉีดอินซูลินให้ครบถ้วนดังภาพ

2.2 กรอกข้อมูลซ้ำอีกครั้งในแบบประเมินสรุปรายวันเพื่อนำข้อมูลไปลงในโปรแกรมของฝ่ายเภสัชกรรมเก็บเป็นข้อมูลต่อไป

2.3 นำแบบประเมินการใช้ยาฉีดอินซูลินของผู้ป่วยรายนั้นที่ได้รับการประเมินแล้วไปแนบกับ OPD Card ของผู้ป่วยและเข้ารับการสอนซ้ำตามนัดครั้งต่อไปจนกว่าจะผ่านทุกขั้นตอน

2. หากผู้ป่วยผ่านการประเมินทุกขั้นตอนให้ส่งไปประเมินโดยเภสัชกร ถ้าผ่านให้กลับมาประเมินซ้ำอีก 6 เดือน

-ผลการทดสอบ

จากการเก็บข้อมูลในช่วงเวลาดังแต่เดือนมกราคม พ.ศ.2557 ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ.2558มีจำนวนผู้ป่วยได้รับการสอน2ครั้งโดยใช้ปฏิทินสอนฉีดยาอินซูลินจำนวนทั้งหมด 20 คน จากการประเมินความรู้หลังการใช้ปฏิทินในการสอนครั้งที่1 ค่าเฉลี่ยจำนวนข้อที่ผ่าน มากกว่า การประเมินความรู้ก่อนใช้ และเมื่อมีการประเมินซ้ำหลังการสอนครั้งที่2เทียบกับหลังการสอนครั้งที่1 พบว่าการประเมินความรู้หลังการใช้ปฏิทินในการสอนครั้งที่2 ค่าเฉลี่ยจำนวนข้อที่ผ่าน มากกว่า การประเมินความรู้หลังการใช้ปฏิทินในการสอนครั้งที่1 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปฏิทินสอนฉีดยาอินซูลินทำให้ผู้ป่วยมีความเข้าใจและฉีดยาอินซูลินได้ถูกต้องมากขึ้น

ประโยชน์และการนำไปใช้

-ประโยชน์ เพื่อให้ผู้ป่วยเข้าใจง่ายขึ้นและฝ่ายเภสัชกรรมมีแนวทางเดียวกันในการสอนผู้ป่วย

-การนำไปใช้ ใช้เป็นสื่อการสอนของฝ่ายเภสัชกรรม,ในตึกผู้ป่วยและรพ.สต